

Näkövammarekisterin vuosikirja 2024

Ulla Hannula, Laura Tolkkinen

Näkövammarekisterin vuosikirja 2024

Ulla Hannula
Laura Tolkkinen

Teksti ja grafiikka: Ulla Hannula
Taitto: Viivi Waris
Kuvat: Laura Oja ja Tero Vuorinen

ISSN 1236-5114

Vuosikirjan saatesanat

Näkövammarekisteri on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen valtakunnallinen henkilörekisteri, joka on toiminut vuodesta 1983 alkaen. Rekisteriin kerätään tietoja pysyvästi näkövammaisista henkilöistä silmälääkärin tutkimuksiin perustuvien ilmoitusten pohjalta. Tiedot toimittavat THL:lle terveydenhuoltoa järjestävät viranomaiset sekä yksityiset toimijat.

Vuoden 2024 lopussa rekisterissä oli perustiedot yhteensä 66 827 näkövammaisesta henkilöstä, joista elossa olevia oli 17745. Rekisteri ei kata kaikkia Suomen näkövammaisia, mutta se muodostaa merkittävän ja pitkäaikaisen tietopohjan näkövammaisuuden seurantaan.

Rekisteriaineiston avulla seurataan näkövammaisuuden demografista eli väestöllistä ja silmälääketieteellistä profiilia sekä niiden muutoksia Suomessa. Aineistoa hyödynnetään laajasti tutkimuksissa. Näkövammarekisteri tuottaa myös kohtuullista työmäärää vaativia erityistilastoja maksutta. Näkövammaisten sosiaalista asemaa koskevat erillistilastot julkaistaan noin viiden vuoden välein. Viimeisimmät tiedot on julkaistu Näkövammarekisterin vuosikirjassa 2022.

Vuosina 2021–2025 Näkövammarekisterissä toteutettiin tutkimushanke, jossa tarkasteltiin tiettyjen silmäsairauksien kehitystä rekisterin 40 toimintavuoden aikana. Hanke toteutettiin yhteistyössä Tampereen Yliopiston kanssa, ja siitä vastasivat rekisterin vastaava lääkäri Hannu Uusitalo ja tutkimuspäällikkö Laura Tolkkinen. Tutkimushankkeen tuloksena on julkaistu artikkeleita muun muassa diabeettisesta retinopatiasta, glaukoomasta, ikärappeumasta, retinitis pigmentosasta ja Usherin oireyhtymästä. Artikkeleista laaditaan kooste, joka julkaistaan rekisterin 40-vuotisjuhlakirjana keväällä 2026.

Vuosina 2021–2025 Näkövammarekisterissä toteutettiin tutkimushanke, jossa tarkasteltiin tiettyjen silmäsairauksien kehitystä rekisterin 40 toimintavuoden aikana.

Tämän vuosikirjan taulukot 1–10 perustuvat suoraan rekisteriaineistoon. Vuonna 2023 rekisterin tiedonkeruulomake uudistettiin, jolloin käytöstä poistettiin epätarkkoja tietokenttiä ja uutena lisättiin lähinäköä koskeva tieto. Taulukoiden 11 ja 12 tiedot perustuvat Digi- ja väestötietoviraston aineistoon.

Näkövammarekisterin toiminta ja aineiston kattavuus perustuvat silmätautien erikoislääkäreiden ja silmäsairaaloiden lähettämiin näkövammarekisteri-ilmoituksiin. Jokainen rekisterille lähetetty ilmoitus on tärkeä osa kokonaisuutta. Lämmin kiitos kaikille ilmoituksen lähettäneille arvokkaasta panoksesta ja yhteistyöstä!

Helsingissä 23.4.2026

Ulla Hannula ja Laura Tolkkinen
tutkimuspäälliköt

Hannele Uusitalo-Järvinen ja Hannu Uusitalo
vastaavat lääkärit

Sisällys

Vuosikirjan saatesanat	4
1. Näkövammaisuus ja näkövammarekisteri	7
1.1 Kuka on näkövammaisen?	7
1.2 Kuinka monta näkövammaista Suomessa on?	9
1.3 Ilmoittaminen näkövammarekisteriin	9
2. Näkövammarekisterin vuositilastot 2024	11
2.1 Ikäryhmät ja sukupuoli	12
2.2 Alueellinen jakautuminen	18
2.3 Näkövamman diagnoosi	23
2.4 Näkövamman vaikeusaste	37
2.5 Vammautumisikä	40
2.6 Äidinkieli	42
3. Näkövammarekisterin yhteystiedot ja näkövammarekisteri-ilmoituksen tekeminen	44

1. Näkövammaisuus ja näkövammarekisteri

1.1 Kuka on näkövammainen?

Näkövammaisuuden määrittely perustuu Maailman terveysjärjestön WHO:n luokitukseen, jossa huomioidaan muun muassa lähi- ja kaukonäön tarkkuudet sekä näkökenttien puutokset. Näkövammaiseksi määritellään henkilö, jonka paremman silmän näöntarkkuus on heikompi kuin 0.3 tai näkö on jostain muusta syystä vastaavalla tavalla heikentynyt. Näkövammaisuuden määrittelee aina silmälääkäri.

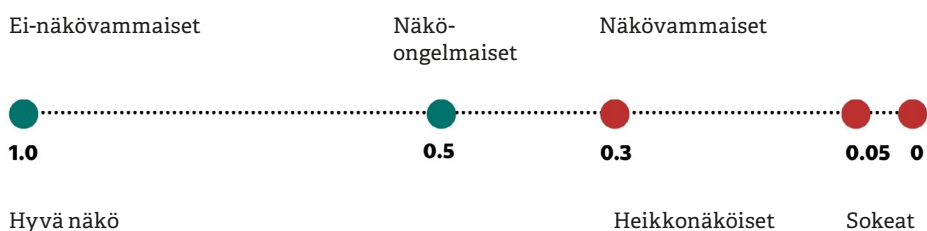
Suomen näkövammarekisteri noudattaa näkövammaisuuden määrittelyssä ja luokittelussa Maailman Terveysjärjestön (WHO) suositusta (*taulukko 1*).

Näkövammainen voi olla heikkonäköinen tai sokea. Näkövammaiseksi ei luokitella ihmistä, jonka näkökyky pystytään korjaamaan laseilla normaaliksi tai jos toisessa silmässä on normaali näkö.

Näkökyky voidaan esittää jatkumona (*kuvio 1*), jonka toisessa päässä on täydellinen tarkka näkö ja toisessa päässä täydellinen sokeus (valon tajun puute).

KUVIO 1. NÄÖNTARKKUUS JA NÄKÖVAMMAISUUS

Näöntarkkuus (visus) taittovirhekorjauksella

Näkövammainen voi olla heikkonäköinen tai sokea. Näkövammaiseksi ei luokitella ihmistä, jonka näkökyky pystytään korjaamaan laseilla normaaliksi tai jos toisessa silmässä on normaali näkö.

WHO:n määritelmässä ja luokituksessa heikkonäköinen on henkilö, jonka paremman silmän näöntarkkuus on lasikorjauksen jälkeen alle 0.3 tai jonka näkö on muusta syystä vastaavalla tavalla heikentynyt (esim. lähinäkö alle 0.3). WHO:n luokituksessa heikkonäköisiin luetaan luokat 1 (heikkonäköinen) ja 2 (vaikeasti heikkonäköinen). Sokeana pidetään henkilöä, jonka paremman silmän näöntarkkuus on lasikorjauksen jälkeen alle 0.05 tai jonka näkökentän halkaisija on alle 20 astetta. WHO:n luokituksessa sokeita ovat luokat 3 (syvästi heikkonäköinen), 4 (lähes sokea) ja 5 (täysin sokea). Näkövammarekisteri käyttää lisäksi luokkia ”tarkemmin määrittämätön heikkonäköinen” ja ”tarkemmin määrittämätön sokea”.

TAULUKKO 1. NÄKÖVAMMOJEN LUOKITUS WHO:N MÄÄRITELMÄN MUKAAN

TAULUKKO 1			
Näkövammam vaikeusasteluokka	Näöntarkkuus eli visus (v)	Näkökentän halkaisija (∅)	Toiminnallinen kuvaus
1 Heikkonäköinen	$0.3 > v \geq 0.1$ lähinäkö < 0.3		Lähes normaali näönvarainen toiminta mahdollista optisin apuvälinein.
2 Vaikeasti heikkonäköinen	$0.1 > v \geq 0.05$		Näön käyttö sujuu vain erityisapuvälinein, lukunopeus hidastunut.
3 Syvästi heikkonäköinen	$0.05 > v \geq 0.02$	$\emptyset \leq 20^\circ$	Suuntausnäkö puuttuu. Liikkumisessa huomattavia vaikeuksia. Muiden aistien apu tarpeen.
4 Lähes sokea	$0.02 > v - 1/\infty$	$\emptyset \leq 10^\circ$	Toiminta pääasiassa muiden aistien kuin näköaistin varassa.
5 Täysin sokea	$v = 0$ ei valon tajua		Toiminta muiden kuin näköaistin varassa.

Lähde: International Classification of Diseases 11th Revision (ICD-11), WHO 2025.

1.2 Kuinka monta näkövammaista Suomessa on?

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen tutkimuksiin (Terveys 2011) viitaten arvioidaan, että 30 vuotta täyttäneitä näkövammaisia on Suomessa runsaat 50 000. Heistä sokeita olisi 8 400 ja heikkonäköisiä olisi 42 000. Väestöön suhteutettuna tämä tarkoittaa 1,6 % 30 vuotta täyttäneistä kansalaisista. Näköongelmaisia eli heikentyneen näön (kaukonäön visus 0.5–0.32) omaavia olisi 173 000. Väestötasolla määrä on yli 6 %. Osalla näkövammaisia on putkinäkö tai muita näkökentän kaventumia. Kun nämä henkilöt otetaan huomioon, arvioidaan Suomessa olevan noin 55 000 näkövammaista. Heistä rekisterin ikäjakaumien perusteella n. 45 000 on ikääntynyttä (65-v.+) näkövammaista, n. 9000 työikäistä ja n. 1 000 alle 18-vuotiaista.

FinTerveys 2017 -tutkimuksessa aikuisväestön näöntarkkuus vaikuttaa parantuneen merkittävästi verrattuna Terveys 2011 -tutkimuksen tuloksiin. Lähinäkö parani erityisesti eläkeikäisillä naisilla ja työikäisillä miehillä. Heikentynyt kaukonäkö näyttää harvinaistuneen sekä työ- että eläkeikäisillä naisilla ja miehillä.

1.3 Ilmoittaminen näkövammarekisteriin

Näkövammarekisteri Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) vuonna 1983 perustettu rekisteri, jonka tekninen ylläpitäjä on Näkövammaisten liitto ry. Rekisterin toimintaa säätelevät asetus terveydenhuollon valtakunnallisista henkilörekistereistä (774/89) sekä THL-laki (668/2008).

Ilmoitus näkövammarekisteriin tehdään kaikista uusista tapauksista sekä niistä vanhoista tapauksista, joissa näkökyky on merkitsevästi muuttunut tai joiden suhteen on epäselvää, onko ilmoitus jo tehty. Näkövammarekisteri-ilmoituksen voi toimittaa sähköisesti Turvapostilla näkövammarekisterin [www-sivuilta](http://www.sivuilla) saatavalla lomakkeella (THL/5854/5.03.00/2022) tai epikriisilla, jossa näkyvät tarvittavat tiedot. Paperinen ilmoitus on myös mahdollinen. Ilmoituslomakkeet ja valmiiksi maksetut palautuskuoret ovat maksuttomia ja niitä voi tilata näkövammarekisteristä.

2. Näkövammarekisterin vuositilastot 2024

Vuositilastossa keskeiset jakaumat esitetään suorina jakaumina. Tilastotauluissa näkyvät koko rekisterin ja uusien rekisteröityjen jakaumat. Kaikissa taulukoissa löytyvät lukumäärät ja %-jakauma sekä vakioimaton ja ikä- ja sukupuolivakioitu prevalenssi sekä vuonna 2024 uusina ilmoitettujen lukumäärä, %-jakauma ja vakioimaton insidenssi.

PREVALENSSILLA tarkoitetaan esiintyvyyttä, kaikki näkövammaiset yhteensä väestöpohjaan suhteutettuna.

INSIDENSSI eli ilmaantuvuus on uusien todettujen näkövammaisten määrä väestöpohjaan suhteutettuna.

TAULUKKO 2. NÄKÖVAMMAREKISTERIN KASVU VUONNA 2024

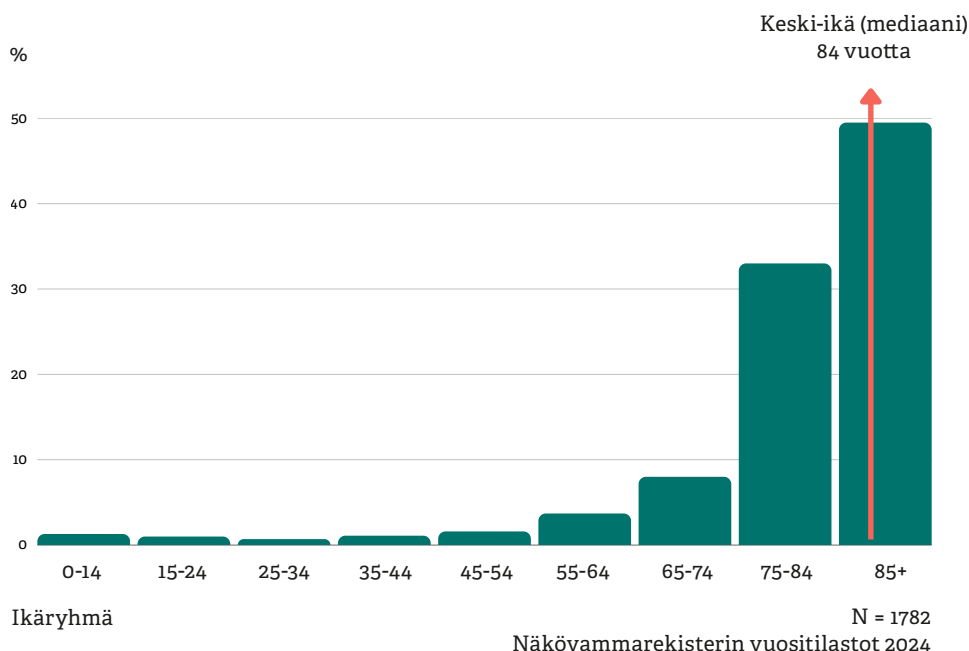
TAULUKKO 2	
• Vastaanotettu näkövammarekisteri-ilmoituslomakkeita	2 142
joista 'tuplia' eli tiedot eivät ole muuttuneet tai toimitettu samat tiedot	199
• Tallennettu uusia- ja muutosilmoituksia	1 943
• Lisätty uusia rekisteröityjä näkövammaisia (tilastoissa: uudet)	1 782
• Rekisterissä henkilötietueita yhteensä vuoden lopussa	76 471
• Rekisteröityjä henkilöitä yhteensä vuoden lopussa	66 827
• Ko. vuonna kuolleita rekisteröityjä	1 675
• Elossa olevia rekisteröityjä näkövammaisia yhteensä vuoden lopussa	17 745
• Elävien rekisteröityjen nettomuutos ed. vuoteen	- 780

Näkövammarekisterin tilastot 2024

2.1 Ikäryhmät ja sukupuoli

Rekisteröityjen näkövammaisten keski-ikä (mediaani) on 79 vuotta. Uusien rekisteröityjen keski-ikä vuonna 2024 oli 84 vuotta (kuvio 2, taulukko 3A).

KUVIO 2. IKÄRYHMÄT, UUDET REKISTERÖIDYT NÄKÖVAMMAISET VUONNA 2024

Vuositilastossa käytetty viisiluokkainen ikäryhmittely on tehty keskeisten näkövammaan diagnoosien ikäryhmittäisen esiintymisen perusteella. Ikäryhmät ovat seuraavat (suluissa prosenttiosuus rekisterissä): lapset ja nuoret, 0–17 v (2,8 %), nuoret aikuiset, 18–39 v (10 %), keski-ikäiset, 40–64 v (16,2 %), ikääntyvät, 65–84 v (32,2 %) sekä vanhukset, 85 vuotta täyttäneet (38,8 %). 65 vuotta täyttäneistä käytetään tekstissä nimitystä ikääntyneet. Heitä on yhteensä 71 % rekisteröidyistä.

Uusien rekisteröityjen keski-ikä vuonna 2024 oli 84 vuotta.

TAULUKKO 3A. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN IKÄRYHMÄT.

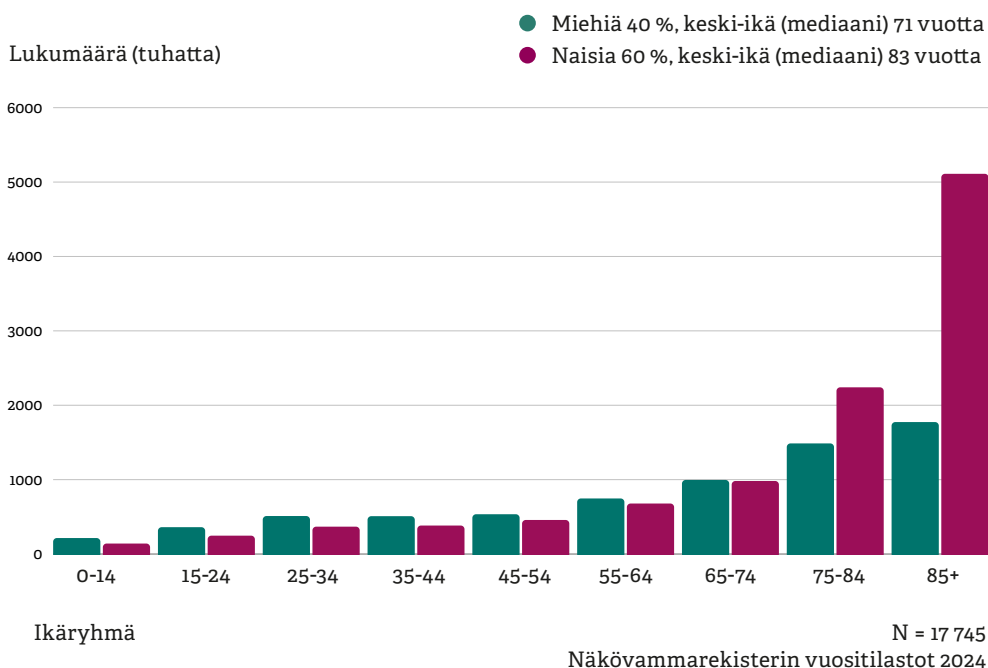
Lukumäärä, %-jakauma, vakioimaton sekä ikävakioitu prevalenssi ja insidenssi 10 000 henkilöä kohden. Kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

Taulukko 3A KAIKKI	Väestö	Kaikki rekisteröidyt näkövammaiset 31.12.2024				Uudet rekisteröidyt näkövammaiset 2024		
Ikäryhmä	Väki- luku 2024	Rekist. näköv. lkm	%-ja- kauma	Vakioi- maton preval.	Va- kioitu preva- lenssi	Rekist. näköv. lkm	%-ja- kauma	Vakioi- maton insi- denssi
0 – 14 v	820 287	356	2,0	4,34	0,73	24	1,3	0,29
15 – 24 v	632 917	608	3,4	9,61	1,16	18	1,0	0,28
25 – 34 v	722 829	879	5,0	12,16	1,60	13	0,7	0,18
35 – 44 v	749 279	892	5,0	11,90	1,58	20	1,1	0,27
45 – 54 v	669 440	993	5,6	14,83	1,83	29	1,6	0,43
55 – 64 v	712 402	1 426	8,0	20,02	2,57	66	3,7	0,93
65 – 74 v	675 986	1 978	11,1	29,26	3,66	142	8,0	2,10
75 – 84 v	483 367	3 728	21,0	77,13	6,71	588	33,0	12,16
85 v+	169 464	6 885	38,8	406,28	14,19	882	49,5	52,05
Yhteensä	5 635 971	17 745	100,0	31,49	34,03	1782	100,0	3,16
0 – 17 v	1 013 268	498	2,8	4,91	1,02	31	1,7	0,31
18 – 39 v	1 536 888	1 777	10,0	11,56	3,25	36	2,0	0,23
40 – 64 v	1 756 998	2 879	16,2	16,39	5,19	103	5,8	0,59
65 – 84 v	1 159 353	5 706	32,2	49,22	10,32	730	41,0	6,30
85 v+	169 464	6 885	38,8	406,28	14,19	882	49,5	52,05
Keski-ikä		79				84		

Näkövammarekisterin tilastot 2024

Näkövammaisten miesten ja naisten ikäjakaumat poikkeavat toisistaan. Tähän vaikuttaa koko väestön tasolla naisten pidempi elinajanodote. Rekisterissä naisten keski-ikä on 83 vuotta ja miesten 71 vuotta. Miehistä alle 40-vuotiaita on 18,7 % – naisista 8,9 %. Vastaavasti 65 vuotta täyttäneitä on miehistä 59,7 % - naisista 78,6 %. Naisilla on rekisterissä selkeä enemmistö, 60 %. Miehet ovat kuitenkin enemmistönä aina ikäryhmään 65–74-vuotiaat saakka. Tätä vanhemmissa ikäryhmissä naisia on huomattavasti enemmän kuin miehiä. Naisten lukumäärä 85 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä on lähes kolmikertainen miesten lukumäärään verrattuna (kuvio 3, taulukot 3B ja 3C).

KUVIO 3. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN IKÄRYHMÄT SUKUPUOLEN MUKAAN VUONNA 2024

Kuva rekisteröityjen näkövammaisten miesten ja naisten ikäjakaumien eroista täsmentyy, kun tarkastellaan väestöpohjaan suhteutettuja ikä- ja sukupuolivakioituja prevalensseja eli esiintyvyyttä. Rekisteröidyn näkövammaisuuden ikä- ja sukupuolivakioitu kokonaisprevalenssi 10 000 henkilöä kohden on 34,03 (v. 2023 32,17). Naisten prevalenssi on 37,29 ja miesten 25,57.

Prevalenssit nousevat siirryttäessä nuoremmista ikäryhmistä vanhempiin. Eri-tyisen jyrkästi prevalenssi kasvaa 75 vuotta vanhemmissa ikäryhmissä. Miesten prevalenssit ovat naisten prevalenssia suuremmat ikäryhmään 65-74-vuotiaat asti, minkä jälkeen naisten prevalenssi on suurempi.

TAULUKKO 3B. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN IKÄRYHMÄT SUKUPUOLEN MUKAAN: MIEHET. Lukumäärä, %-jakauma, vakioimaton sekä ikä- ja sukupuoli-vakioitu prevalenssi ja insidenssi 10 000 henkilöä kohden. Kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

Taulukko 3B MIEHET	Väestö	Kaikki rekisteröidyt näkövammaiset 31.12.2024				Uudet rekisteröidyt näkövammaiset 2024		
Ikäryhmä	Väki- luku 2024	Rekist. näköv. lkm	%-ja- kauma	Vakioi- maton preval.	Va- kioitu preva- lenssi	Rekist. näköv. lkm	%-ja- kauma	Vakioi- maton insi- denssi
0 – 14 v	419 501	215	3,0	5,13	0,77	14	2,2	0,33
15 – 24 v	325 691	361	5,1	11,08	1,29	9	1,4	0,28
25 – 34 v	373 426	511	7,2	13,68	1,83	10	1,6	0,27
35 – 44 v	386 909	509	7,1	13,16	1,82	13	2,0	0,34
45 – 54 v	341 247	535	7,5	15,68	1,92	16	2,5	0,47
55 – 64 v	353 639	747	10,5	21,12	2,68	33	5,1	0,93
65 – 74 v	321 079	996	14,0	31,02	3,57	60	9,3	1,87
75 – 84 v	212 136	1 487	20,8	70,10	5,33	221	34,4	10,42
85 v+	57 144	1 774	24,9	310,44	6,36	266	41,4	46,55
Yhteensä	2 790 772	7 135	100,0	25,57	25,57	642	100,0	2,30
0 – 17 v	518 265	290	4,1	5,60	1,04	17	2,6	0,33
18 – 39 v	793 803	1 044	14,6	13,15	3,74	24	3,7	0,30
40 – 64 v	888 345	1 544	21,6	17,38	5,53	54	8,4	0,61
65 – 84 v	533 215	2 483	34,8	46,57	8,90	281	43,8	5,27
85 v+	57 144	1 774	24,9	310,44	6,36	266	41,4	46,55
Keski-ikä		71				82		

Näkövammarekisterin tilastot 2024

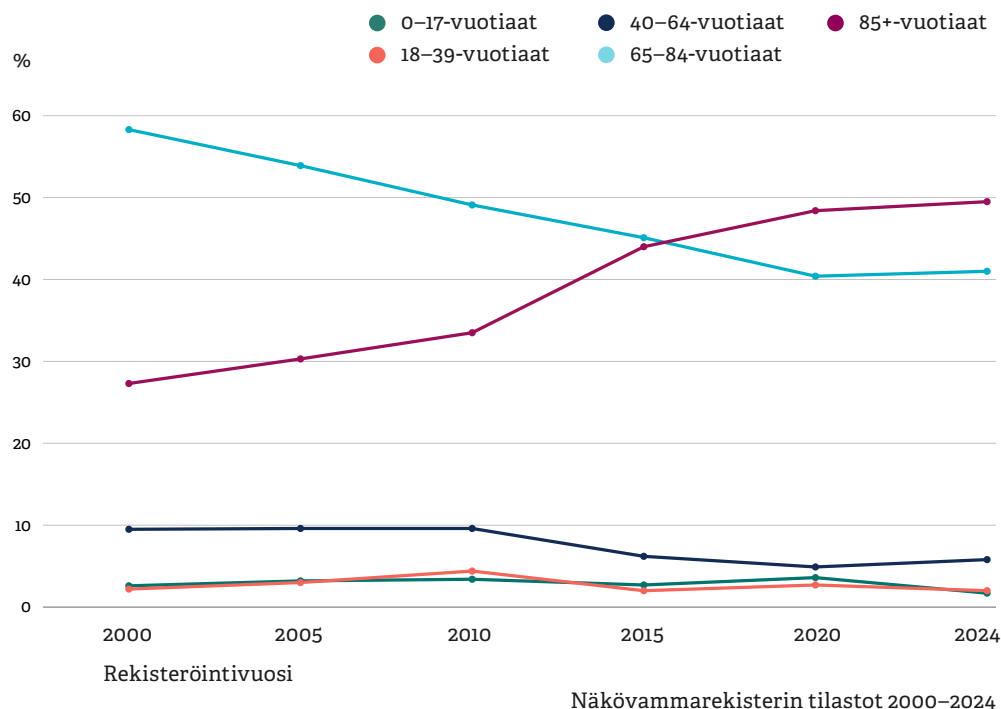
TAULUKKO 3C. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN IKÄRYHMÄT SUKUPUOLEN MUKAAN: NAISET. Lukumäärä, %-jakauma, vakioimaton sekä ikä- ja sukupuolivakioitu prevalenssi ja insidenssi 10 000 henkilöä kohden. Kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

Taulukko 3C NAISET	Väestö	Kaikki rekisteröidyt näkövammaiset 31.12.2024				Uudet rekisteröidyt näkövammaiset 2024		
Ikäryhmä	Väki- luku 2024	Rekist. näköv. lkm	%-ja- kauma	Vakioi- maton preval.	Va- kioitu preva- lenssi	Rekist. näköv. lkm	%-ja- kauma	Vakioi- maton insi- denssi
0 – 14 v	400 786	141	1,3	3,52	0,50	10	0,9	0,25
15 – 24 v	307 226	247	2,3	8,04	0,87	9	0,8	0,29
25 – 34 v	349 403	368	3,5	10,53	1,29	3	0,3	0,09
35 – 44 v	362 370	383	3,6	10,57	1,35	7	0,6	0,19
45 – 54 v	328 193	458	4,3	13,96	1,61	13	1,1	0,40
55 – 64 v	358 763	679	6,4	18,93	2,39	33	2,9	0,92
65 – 74 v	354 907	982	9,3	27,67	3,45	82	7,2	2,31
75 – 84 v	271 231	2 241	21,1	82,62	7,88	367	32,2	13,53
85 v+	112 320	5 111	48,2	455,04	17,96	616	54,0	54,84
Yhteensä	2 845 199	10 610	100,0	37,29	37,29	1140	100,0	4,01
0 – 17 v	495 003	208	2,0	4,20	0,73	14	1,2	0,28
18 – 39 v	743 085	733	6,9	9,86	2,58	12	1,1	0,16
40 – 64 v	868 653	1 335	12,6	15,37	4,69	49	4,3	0,56
65 – 84 v	626 138	3 223	30,4	51,47	11,33	449	39,4	7,17
85 v+	112 320	5 111	48,2	455,04	17,96	616	54,0	54,84
Keski-ikä		83				85		

Näkövammarekisterin tilastot 2024

Väestön ikääntyminen näkyy rekisterissä. 85 vuotta täyttäneitä on enemmän kuin 65–84-vuotiaita. Lasten ja nuorten (0–17-vuotiaiden) osuus uusista rekisteröidyistä on 1,7 %, nuorten aikuisten (18–39-vuotiaat) osuus 2 %, keski-ikäisten (40–64-vuotiaat) osuus 5,8 %, ikääntyneiden osuus 41 % ja vanhusten 49,5 %. Näkövammaisten naisten ja miesten ikäero näkyy uusilla rekisteröidyillä selkeästi. 65 vuotta täyttäneiden osuus uusilla rekisteröidyillä miehillä on 85,2 %, naisilla 93,4 %.

KUVIO 4. UUDET NÄKÖVAMMAREKISTERIIN ILMOITETUT HENKILÖT IKÄRYHMITÄIN ILMOITUSVUOSINA 2000–2024, suhteelliset osuudet (%).

0–17-vuotiaiden osuus uusista rekisteröinneistä on vaihdellut rekisterin toimintavuosien aikana 11,1 %:sta alle kahteen prosenttiin. 2000-luvulla osuus on ollut keskimäärin 4,4 %, vuonna 2024 osuus on 1,7 %. 18–39-vuotiaiden osuus uusista rekisteröinneistä on 2000-luvulla vaihdellut 4,5 %:n ja 1,4 %:n välillä, vuonna 2024 osuus on 2 %. 40–64-vuotiaiden osuus uusista rekisteröinneistä on 2000-luvulla ollut keskimäärin 8,5 %, viime vuosina osuus on ollut 5 % luokkaa. 65 vuotta täyttäneiden osuus on kasvanut voimakkaasti rekisterin toimintavuosien aikana. 2000-luvulla ikäryhmän osuus on ollut yli 80 %, vuonna 2021 osuus ylitti 90 %.

Tarkasteltaessa 65-84-vuotiaiden ja yli 85-vuotiaiden osuuksia huomataan, että yli 85-vuotiaiden osuus on 2000-luvulla tasaisesti kasvanut ja 65-84-vuotiaiden osuus laskenut. Vuonna 2016 yli 85-vuotiaiden osuus oli ensimmäistä kertaa suurempi kuin 65-84-vuotiaiden osuus. Vuonna 2024 uusista rekisteröinneistä 65-84-vuotiaita on 41 % ja yli 85-vuotiaita 49,5 %.

2.2 Alueellinen jakautuminen

Alueelliset jakaumat on muodostettu rekisteriin ilmoitetun henkilön asuinkunnan (31.12.2024) perusteella. Asuinkunnat saadaan henkilötunnusten avulla THL:n vuosittaisen päivityksen yhteydessä. Aineistomme perusteella ei ole mahdollista arvioida, mitkä tekijät eri hyvinvointialueilla vaikuttavat rekisteröityjen määrään. Ilmoitusmenettelyn tehokkuudessa on vaihtelua. Myös yksityissektorin osuudella näkövammaisten hoidossa ja tutkimuksessa on vaikutusta rekisteröityjen määrään. Valtaosa ilmoituksista tehdään edelleen keskussairaaloissa.

Rekisteröidyn näkövammaisuuden vakioimaton kokonaisprevalenssi 10 000 asukasta kohden on 31,5 (2023 30,3). Itä-Suomen ytan vakioimaton prevalenssi oli korkein (37,12), Etelä-Suomen ytan matalin 27,79. Sisä-Suomen ytan 34,87, Pohjois-Suomen ytan 29,32 ja Länsi-Suomen ytan 28,99 (*taulukko 4*).

TAULUKKO 4. REKISTERÖIDYT NÄKÖVAMMAISET HYVINVOINTIALUEILLA JA YTA-ALUEITTAIN. Lukumäärät ja vakioimaton prevalenssi ja insidenssi 10 000 henkilöä kohden, kaikki rekisteröidyt vuosina 2024 ja 2023 sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

TAULUKKO 4	Väkiluku 2024	Elävät nv yht. lkm 2024	Elävät nv yht. lkm 2023	muutos lkm	Uudet 2024 rekisteröidyt lkm	Vakioimaton insid. 2024	Vakioimaton preval. 2024
Pohjois-Suomen yta	731 844	2 146	2 115	31	195	2,66	29,32
1 Lappi	176 151	617	625	-8	40	2,27	35,03
2 Pohjois-Pohjanmaa	418 331	987	947	40	93	2,22	23,59
3 Kainuu	69 639	208	215	-7	26	3,73	29,87
4 Keski-Pohjanmaa	67 723	334	328	6	36	5,32	49,32
Itä-Suomen yta	814 394	3 023	2 853	170	303	3,72	37,12
5 Keski-Suomi	274 112	801	743	58	35	1,28	29,22
6 Pohjois-Savo	248 815	905	847	58	134	5,39	36,37
7 Pohjois-Karjala	162 091	792	739	53	91	5,51	48,86
8 Etelä-Savo	129 376	525	524	1	43	3,32	40,58
Sisä-Suomen yta	904 790	3 155	3 215	-60	339	3,75	34,87
9 Etelä-Pohjanmaa	189 929	896	875	21	119	6,27	47,18
10 Pirkanmaa	545 406	1 685	1 740	-55	192	3,52	30,89
11 Kanta-Häme	169 455	574	600	-26	28	1,65	33,87
Länsi-Suomen yta	884 829	2 565	2 548	17	223	2,52	28,99
12 Pohjanmaa	178 749	560	560	0	51	2,85	31,33
13 Satakunta	211 261	728	735	-7	54	2,56	34,46
14 Varsinais-Suomi	494 819	1 277	1 253	24	118	2,38	25,81
Etelä-Suomen yta	2 269 460	6 307	5 953	354	710	3,13	27,79
15 Länsi-Uusimaa	502 067	1 279	1 119	160	114	2,27	25,47
16 Keski-Uusimaa	207 070	522	488	34	43	2,08	25,21
17 Itä-Uusimaa	99 415	269	260	9	29	2,92	27,06
18 Päijät-Häme	204 635	636	642	-6	56	2,74	31,08
19 Kymenlaakso	157 442	336	341	-5	11	0,70	21,34
20 Etelä-Karjala	125 083	435	435	0	41	3,28	34,78
21 Vantaa ja Kerava	289 730	746	682	64	62	2,14	25,75
22 Helsinki	684 018	2 084	1 986	98	354	5,18	30,47
23 Ahvenanmaa	30 654	133	133	0	10	3,26	43,39
Tuntematon		379	148	231	2		
Yhteensä	5 635 971	17 745			1 782		

Yksittäisten hyvinvointialueiden prevalensseissa on suuria eroja. Korkein prevalenssi on Keski-Pohjanmaalla (49,32). Muita korkean prevalenssin hyvinvointialueita ovat Pohjois-Karjala (48,86), Etelä-Pohjanmaa (47,18), Ahvenanmaa (43,39) ja Etelä-Savo (40,58). Keskimääräistä korkeammat prevalenssit havaitaan myös seuraavilla hyvinvointialueilla: Pohjois-Savo (36,37), Lappi (35,03), Etelä-Karjala (34,78), Satakunta (34,46) ja Kanta-Häme (33,87). Lähellä koko maan keskiarvoa ovat prevalenssit Pohjanmaalla (31,33), Päijät-Hämeessä (31,08), Pirkanmaalla (30,89) ja Helsingissä (30,47). Keskimääräistä pienemmät prevalenssit havaitaan Pohjois-Pohjanmaalla (23,59), Keski-Uusimaalla (25,21), Länsi-Uusimaalla (25,47), Vantaan ja Keravan alueella (25,75), Varsinais-Suomessa (25,81), Itä-Uusimaalla (27,06), Keski-Suomessa (29,22) ja Kainuussa (29,87). Pienin prevalenssi on Kymenlaaksossa (21,34).

Insidenssit hyvinvointialueittain

Vuosittaiset vaihtelut insidensseissä ovat suuria. Rekisteriin vuonna 2024 ilmoitettujen henkilöiden mukaan laskettujen insidenssien jakauma poikkeaa jonkin verran koko rekisteriaineistosta laskettujen prevalenssien jakaumasta. Rekisteröidyn näkövammaisuuden (vakioimaton) insidenssi on koko maassa 3,16 (2,09) 10 000 henkeä kohden. Korkein insidenssi vuonna 2024 on Etelä-Pohjanmaalla (6,27), seuraavaksi korkeimmat ovat Pohjois-Karjalassa (5,51), Pohjois-Savossa (5,39), Keski-Pohjanmaalla (5,32) ja Helsingissä (5,18). Keskimääräistä korkeammat insidenssit havaitaan Kainuussa (3,73), Pirkanmaalla (3,52), Etelä-Savossa (3,32), Etelä-Karjalassa (3,28) ja Ahvenanmaalla (3,26). Lähellä koko maan insidenssien tasoa ovat Itä-Uusimaa (2,92), Pohjanmaa (2,85) ja Päijät-Häme (2,74). Alle koko maan insidenssin vuonna 2024 ovat Satakunta (2,56), Varsinais-Suomi (2,38), Lappi ja Länsi-Uusimaa (2,27), Pohjois-Pohjanmaa (2,22), Vantaa ja Kerava (2,14), Keski-Uusimaa (2,08), Kanta-Häme (1,65) ja Keski-Suomi (1,28). Vähiten uusia näkövammarekisteri-ilmoituksia väestöpohjaan verrattuna on tullut vuonna 2024 Kymenlaaksosta (0,70).

Seuraavassa on lueteltu Suomen 30 kaupunkia, joissa asui vuoden 2024 lopussa eniten näkövammaisia.

Asuinkuntia, joissa satoja näkövammaisia

Kunta	Lkm 100-199	Kunta	Lkm 300-499
Kurikka	105	Joensuu	360
Pietarsaari	108	Lahti	363
Kotka	109	Jyväskylä	383
Kirkkonummi	110	Kuopio	412
Lohja	117	Oulu	471
Porvoo	128		Lkm 500+
Salo	129	Turku	542
Mikkeli	130	Vantaa	651
Hyvinkää	133	Espoo	767
Järvenpää	133	Tampere	820
Rauma	142	Helsinki	2084
Kouvola	166		
Rovaniemi	195		
Kokkola	196		
	Lkm 200-299		
Vaasa	205		
Savonlinna	213		
Lappeenranta	222		
Hämeenlinna	240		
Seinäjoki	249		
Pori	256		

2.3 Näkövammamman diagnoosi

Rekisteri-ilmoituslomakkeeseen merkitään ykkösdiagnoosiksi se diagnoosi, joka on viimeksi heikentänyt paremman silmän näköä. Tämän lisäksi voidaan ilmoittaa kolme muuta diagnoosia. Diagnoosijakaumat tehdään ykkösdiagnoosien perusteella. Erilaisia ykkösdiagnooseja on rekisterissä 357. Ilmoitetut diagnoosit luokitellaan rekisterissä ICD-9-tautiluokituksen silmätauteja koskevan sovellutuksen mukaan. Luokittelu on sekä anatominen että tyyppin mukainen. Luokitus on silmätautien osalta tarkempi kuin ICD-10-tautiluokitus.

Silmätautien sanastoa

(koodi näkövammarekisterin käyttämä)

360.21 PATOLOGINEN LIKITAITTEISUUS: vaikea-asteinen taittovika, josta käytetään myös nimitystä myopia maligna. Sen aiheuttaa silmän liiallinen piteneminen, joka voi johtaa verkkokalvon rappeumaan ja irtaumaan sekä näön menetykseen.

362.01 DIABEETTINEN RETINOPATIA (EI-PROLIFERATIIVINEN): tavallisimmin aikuisiällä alkaneen diabeteksen aiheuttama verkkokalvon vaurio, johon ei liity uudissuonten muodostumista.

362.02 DIABEETTINEN RETINOPATIA (PROLIFERATIIVINEN): tavallisimmin insuliinihoitoisen, nuoruusiässä alkaneen diabeteksen aiheuttama verkkokalvon vaurio, johon liittyy uudissuonten muodostumista. Tällöin esiintyy helposti silmänsisäisiä verenvuotoja ja kehittyy sidekudosta, mikä voi johtaa verkkokalvon irtaumaan ja näön menetykseen. Esiintyy työkäisillä ja ikääntyneillä, aikaisemmin ollut yksi yleisimpiä sokeuden aiheuttajia. Nykyisin sokeutuminen on epätodennäköisempää.

362.21 KESKOSEN VERKKOKALVOSAIRAUS (ROP, RETINOPATHIA PRAEMATURITATIS): keskosuuteen liittyvä verkkokalvosairaus, joka johtuu verkkokalvon verisuonten poikkeavasta kehityksestä ennenaikaisesti syntyneillä lapsilla. Vaikeissa tapauksissa sairaus voi johtaa verkkokalvon irtautumaan ja pysyvään näön heikkenemiseen tai sokeutumiseen.

362.50 – 52 SILMÄNPOHJAN RAPPEUMA ELI MAKULADEGENERATIO (AMD, ARM): yleinen sairaus ikääntyneillä kaikissa korkean elintason maissa. Silmän tarkan näön alueelle (makulaan) kehittyy solujen toimintahäiriö, joka johtaa keskeisen näön heikkenemiseen. Tautia esiintyy sekä kuivana että kosteana

muotona. Tauti johtaa yleensä heikkonäköisyyteen, mutta sokeutuminen on harvinaista. Viimeisen parinkymmenen vuoden aikana on tullut käyttöön useita koston rappeuman lääkkeitä, jotka annetaan silmänsisäisinä injektiona ja jotka voivat pysäyttää tai hidastaa taudin etenemistä.

362.7 VERKKOKALVON PERINNÖLLISET RAPPEUMAT: diagnosoiryhmä, johon kuuluvat mm. retinitis pigmentosa, Usherin syndrooma sekä retinoskiisi. Näille on tyypillistä näkökentän alueellinen asteittainen hämärtyminen tai kaventuminen, joka voi johtaa mm. putkinäön syntymiseen. Useat tähän ryhmään kuuluvat sairaudet ilmenevät nuoruus- tai aikuisiässä. Taustalla on eteneviä sairauksia.

365 GLAUKOOMA: näköhermoa vaurioitava sairaus, jossa 2/3 potilaista silmänpaine on kohonnut. Taudin edetessä se voi johtaa näköhermon surkastumiseen ja näkökentän kaventumiseen. Yleisimmät glaukoomatyytit ovat primaarinen avokulmaglaukooma, kapsulaariglaukooma ja matalapaineglaukooma. Mikäli tauti todetaan ajoissa ja lääkitys aloitetaan varhain, voidaan vaikea-asteinen vammautuminen estää.

368.4+ NÄKÖKENTÄN PUUTOKSET JA MUUT HÄIRIÖT. Aivovammat ja aivokasvainten aiheuttavat näkökenttäpuutoksia. Näönhäiriöihin kuuluvat mm. homonyymi hemianopsia, skotoomat, karsastus ja värinäön häiriöt. Kaikki näkökentän puutokset voivat aiheuttaa merkittävää toiminnallista haittaa, vaikka näöntarkkuus (visus) olisi hyvä.

377 NÄKÖRATOJEN SAIRAUDET. Ryhmään kuuluvat kaikki näköhermojen ja muiden näköratojen sairaudet, jotka eivät ole synnynnäisiä kehityshäiriöitä. Näitä ovat mm. näköhermon pään (papillan) turvotus, näköhermon tulehdus ja surkastuma, näköhermojen risteyksen (kiasma) sairaudet sekä näkökeskuksen sairaudet. Näkökentän puutokset ovat tyypillisiä. Lasten aivoperäinen sokeus (cortical blindness) luetaan ryhmään. Suurin osa aiheuttaa vaikea-asteisen näkövamman. Kaikkiin aivovammoihin liittyy näköratavaurion riski.

379.5 SILMÄVÄRVE (NYSTAGMUS): silmälihasten hallintahäiriöistä johtuvaa silmien tahatonta liikettä. Yleisin tyyppi on synnynnäinen silmävärve. Tämä liittyy usein johonkin synnynnäiseen kehityshäiriöön tai epämuodostumaan. Ei alenna näöntarkkuutta, mutta häiritsee katseen tarkkaa suuntaamista.

743 SYNNYNNÄISET KEHITYSHÄIRIÖT. Ryhmään luetaan lukuisa määrä erilaisia synnynnäisiä epämuodostumia ja kehityshäiriöitä. Näitä ovat mm. silmättömyys,

pienisilmäisyys, synnyntäinen glaukooma sekä synnyntäinen kaihi, silmän etuosan, takaosan ja näköratojen synnyntäiset kehityshäiriöt. Näkövamman vaikeusaste vaihtelee.

Diagnoosijakauma

Näkövamman diagnoosi on voimakkaasti ikään liittyvä tekijä. Eri ikäryhmissä näkövamman etiologia poikkeaa ja siten ikäjakauma on erilainen. **Taulukossa 5** ja **kuviossa 5** esitetään kaikkien rekisteröityjen jakautuminen ykkösdiaagnoosin mukaan. Epäselvissä tapauksissa käytetään diagnoosiryhmiä 368.00 ”Tarkemmin määrittämätön heikkönäköisyys” (Amblyopia NUD) ja 369 ”Tarkemmin määrittämätön sokeus” (Amaurosis NUD).

TAULUKKO 5. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN NÄKÖVAMMADIAGNOOSIT. Lukumäärä, %-jakauma, vakioimaton sekä ikävakioitu prevalenssi sekä vakioimaton insidenssi 100 000 henkeä kohden, kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

TAULUKKO 5	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024				Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	Vakioimaton preval.	Ikävakioitu preval.	Lkm	%	Vakioimaton insid.
361, 362 VERKKOKALVON SAIRAUDET	10 716	60,4	190,1	190,1	1341	75,3	23,79
• 362.50-52 Silmänpohjan rappeuma (AMD)	7 278	41,0	129,1	63,94	1168	65,5	20,72
• 362.7 Verkkokalvon perinnölliset rappeumat	1 825	10,3	32,38	16,35	46	2,6	0,82
• 362.02 Diabeettinen retinopatia (proliferatiivinen)	395	2,2	7,01	7,01	21	1,2	0,37
• 362.01 Diabeettinen retinopatia (ei-proliferatiivinen)	156	0,9	2,77	2,77	18	1,0	0,32
• 362.54 Verkkokalvon reikä	180	1,0	3,19	3,19	13	0,7	0,23
• 362.21 Keskosien verkkokalvosairaus (ROP; retinopathia praematuritatis)	210	1,2	3,73	3,73	1	0,1	0,02
• 362.3 Verkkokalvon verisuonitukos	186	1,0	3,30	3,30	32	1,8	0,57
• 361 Verkkokalvon irtoaminen	170	1,0	3,02	3,02	9	0,5	0,16
Muut verkkokalvon sairaudet	316	1,8	5,61	5,61	33	1,9	0,59
Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla.							

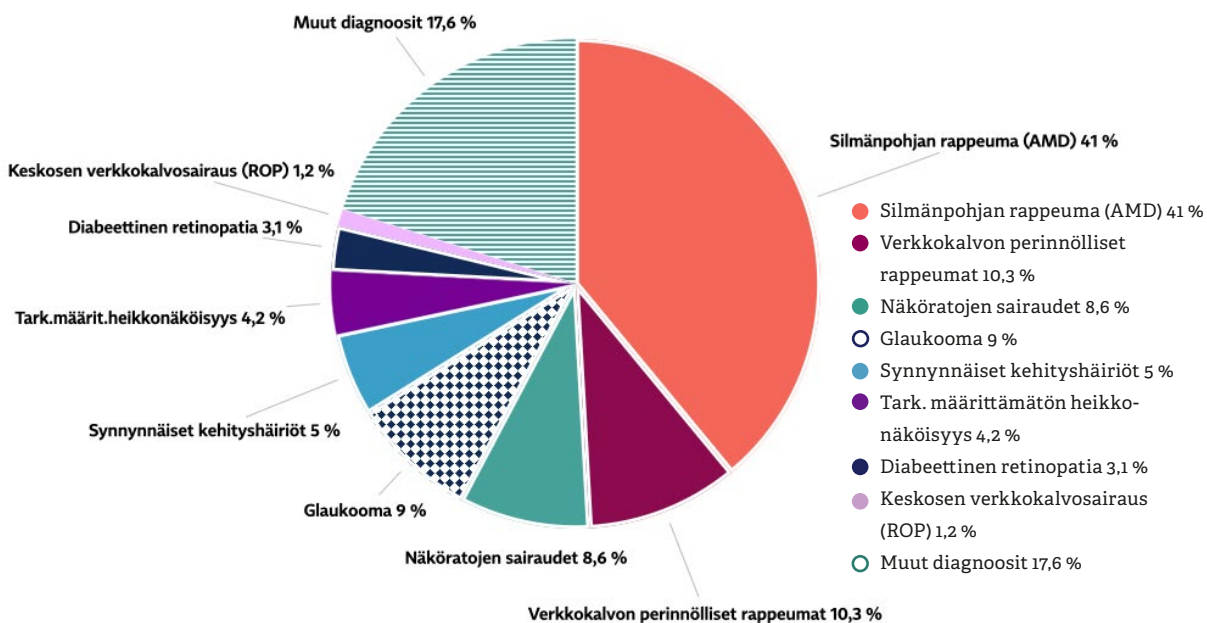
TAULUKKO 5 JATKU

TAULUKKO 5 Koodi (ICD-9 CM for eye diseases) diagnoosiryhmä tai yksittäinen diagnoosi	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024				Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	Vakioimaton preval.	Ikävakioitu preval.	Lkm	%	Vakioimaton insid.
377 NÄKÖRATOJEN SAIRAUDET	1 527	8,6	27,09	27,09	35	2,0	0,62
• 377.1 Näköhermon surkastuminen	736	4,1	13,06	13,06	14	0,8	0,25
• 377.7 Näkökeskuksen sairaudet	377	2,1	6,69	6,69	3	0,2	0,05
• 377.3 Näköhermon tulehdus	190	1,1	3,37	3,37	1	0,1	0,02
Muut näköratojen ei-synnynn. sair.	224	1,3	3,97	3,97	17	1,0	0,03
365 GLAUKOOMA	1 605	9,0	28,48	28,48	258	14,5	4,58
• 365.1. 365.52 Avokulmaglaukoomat	1 323	7,5	23,47	23,47	222	12,5	3,94
- joista 365.52 Glaucoma capsulare	389	2,2	6,90	6,90	70	3,9	1,24
Muut glaukoomat	282	1,6	5,00	5,00	36	2,0	0,64
743 SYNNYNNÄISET KEHITYSHÄIRIÖT	890	5,0	15,79	15,79	3	0,2	0,05
• 743.3 Synnynnäinen harmaakalhi	247	1,4	4,38	4,38	0	0,0	0,00
• 743.5 Silmän takaosan synnynnäiset kehityshäiriöt	230	1,3	4,08	4,08	2	0,1	0,04
• 743.7 Näköratojen synnynnäiset kehityshäiriöt	176	1,0	3,12	3,12	0	0,0	0,00
Muut synnynnäiset kehityshäiriöt	237	1,3	4,21	4,21	1	0,1	0,02
368.00 Tark. määrittämätön heikkonäköisyys	743	4,2	13,18	13,18	31	1,7	0,55
370-371 Sarveiskalvon sairaudet	382	2,2	6,78	6,78	31	1,7	0,55
368.4+ Näkökentän kaventumat yms.	328	1,8	5,82	5,82	24	1,3	0,43
360.21 Patologinen likitaitteisuus	282	1,6	5,00	5,00	9	0,5	0,16
363 Suonikalvon sairaudet	232	1,3	4,12	4,12	7	0,4	0,12
369 Tarkemmin määrittämätön sokeus	187	1,1	3,32	3,32	4	0,2	0,07
379.5 Silmävärve (nystagmus)	180	1,0	3,19	3,19	4	0,2	0,07
Kaikki muut diagnoosit	673	3,8	11,94	11,94	35	2,0	0,62
Yhteensä	17 745	100	314,9	314,9	1 782	100	31,62

Näkövammarekisterin tilastot 2024

Yleisin näkövamma aiheuttaja Suomessa on silmänpohjan rappeuma, jonka osuus meillä kaikista diagnooseista on 41 %. Toisella sijalla on verkkokalvon perinnöllisten rappeumien ryhmä 10,3 %, kolmantena glaukooma 9 %:n osuudella. Seuraavina ovat näköratojen sairaudet 8,6 %, synnynnäiset kehityshäiriöt 5 %, tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys 4,2 % sekä diabeettinen retinopatia 3,1 %. Nämä kuusi yleisintä diagnoosiryhmää kattavat kolme neljäsosaa kaikista diagnooseista. Seuraavaksi yleisimmät näkövamma aiheuttajat ovat sarveiskalvon sairaudet 2,2 %, näkökentän puutokset ja muut näköhäiriöt 1,8 %, patologinen likitaitteisuus 1,6 % sekä suonikalvon sairaudet 1,3 %.

KUVIO 5. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN YLEISIMMÄT NÄKÖVAMMA-DIAGNOOSIT, kaikki rekisteröidyt vuonna 2024.

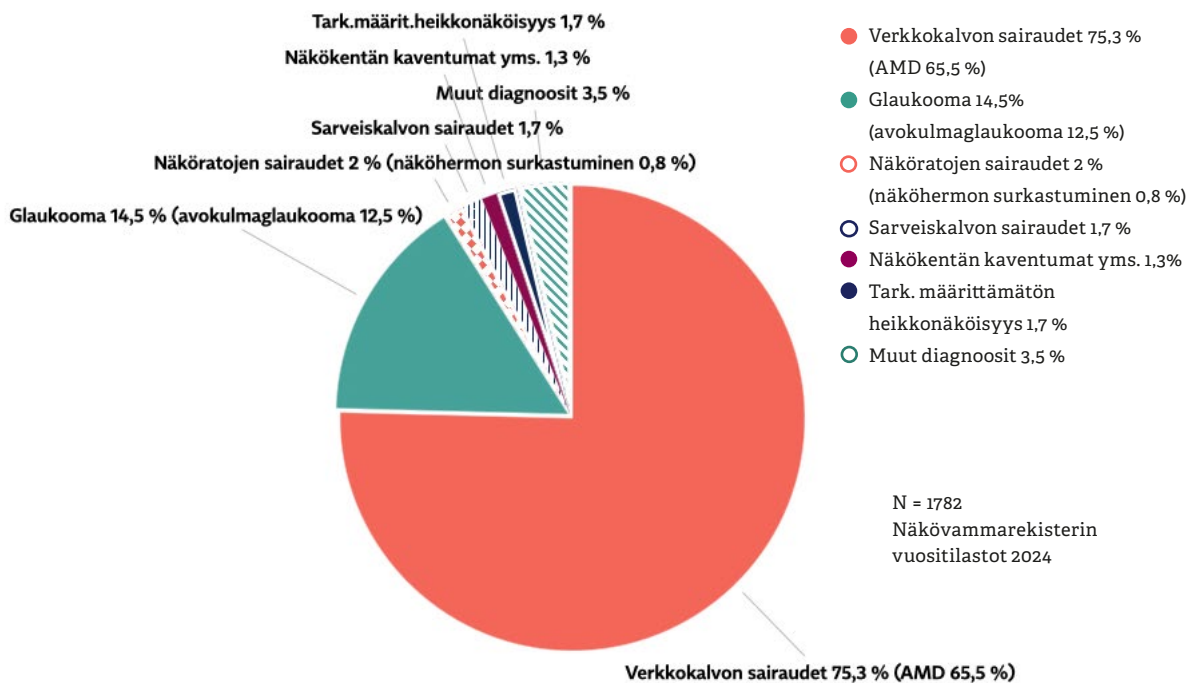
N = 17 745

Näkövammarekisterin vuositilastot 2024

Uusien, vuonna 2024 rekisteriin ilmoitettujen henkilöiden näkövammojen diagnosoijakaumassa ikääntyneille tyypilliset diagnoosiryhmät ovat listan kärjessä. Silmänpohjan rappeuma (AMD) käsittää kaikista uusien rekisteröityjen diagnooseista 65,5 % ja glaukooma 14,5 %. Verkkokalvon perinnöllisten rappeumien osuus

on 2,6 % ja näköratojen sairauksien ryhmän 2 %. Diabeettisen retinopatian aiheuttamien näkövammojen määrä on hienoisessa kasvussa ollen nyt 2,2 %. Synnyinäisten kehityshäiriöiden osuus on sen sijaan laskenut ja on nyt 0,2 %, mikä on alhaisin määrä yli 10 vuoteen. Uusien rekisteröityjen näkövammaisten yleisimmät näkövammadiagnoosit vuonna 2024 on esitetty [kuviossa 6](#).

KUVIO 6. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN YLEISIMMÄT NÄKÖVAMMA-DIAGNOOSIT, uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

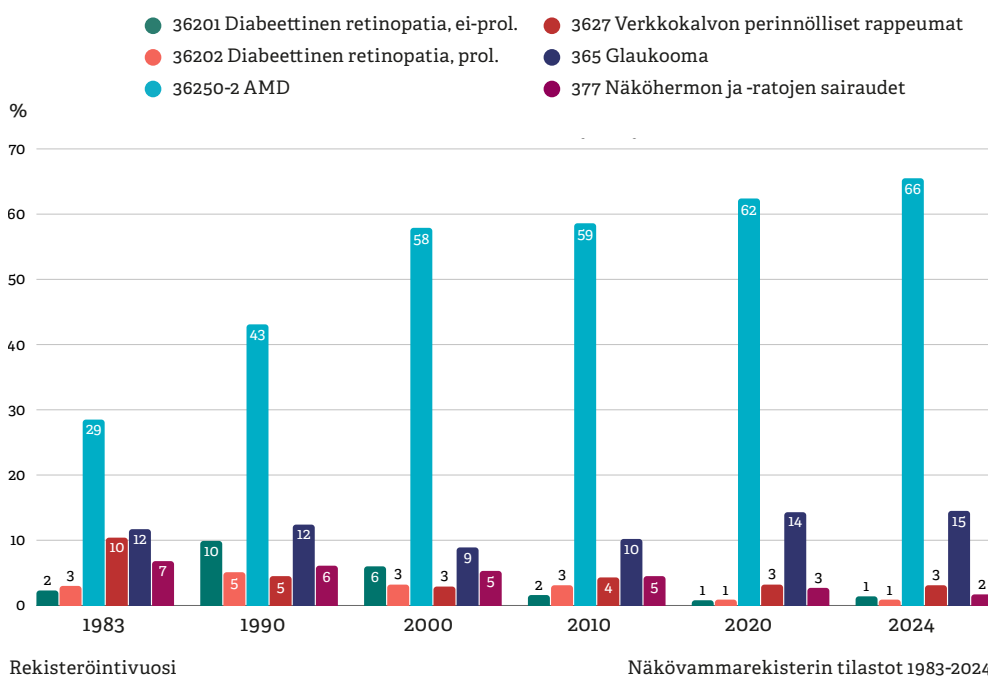
Silmänpohjan rappeuman (AMD) kehityssuunta on ollut tarkasteluajanjaksona 1983–2024 nouseva. Diagnoosiryhmän osuus kaikista uusista rekisteröinneistä oli vuonna 1983 28,5 %. Viimeisen kymmenen vuoden aikana osuus on vaihdellut 57,1 % ja 67,3 % välillä, vuonna 2024 osuus kaikista uusista rekisteröidyistä oli 65,5 %.

Glaukooman osuus uusista rekisteröinneistä on vaihdellut pitkällä aikavälillä huomattavasti. Matalin osuus oli 2000-luvun alussa, 6,2 % ja ensimmäisen kerran osuus ylitti 10 % vuonna 2010. Viimeisinä vuosina glaukooman osuus on ollut keskimäärin 14 %, vuonna 2024 osuus on 14,5 %.

Ei-proliferatiivisen diabeettisen retinopatian osuus uusista rekisteröinneistä nousi tasaisesti vuoden 1983 2,3 %:sta 11 %:n tasolle 1990-luvun alussa. Sen jälkeen nousu taittui ja osuus vähitellen laski. Viimeisen kymmenen vuoden aikana osuus on ollut hieman alle tai yli 1 %, vuonna 2024 osuus oli tasan 1 %.

Proliferatiivisen diabeettisen retinopatian osuuden vaihtelu ilmoitusvuoden mukaan on ollut vähäisempää kuin ei-proliferatiivisen diabeettisen retinopatian. Osuus on vuosikymmenten aikana vaihdellut, ollen suurimmillaan vuonna 1997 8 % ja pienimmillään vuonna 2022 0,6 %. Viimeiset viisi vuotta osuus on vaihdellut 1 % molemmin puolin, vuonna 2024 se oli 1,2 %.

KUVIO 7. UUDET REKISTERÖIDYT NÄKÖVAMMADIAGNOOSIRYHMITTÄIN ILMOITUSVUODEN MUKAAN 1983-2024, suhteelliset osuudet (%)

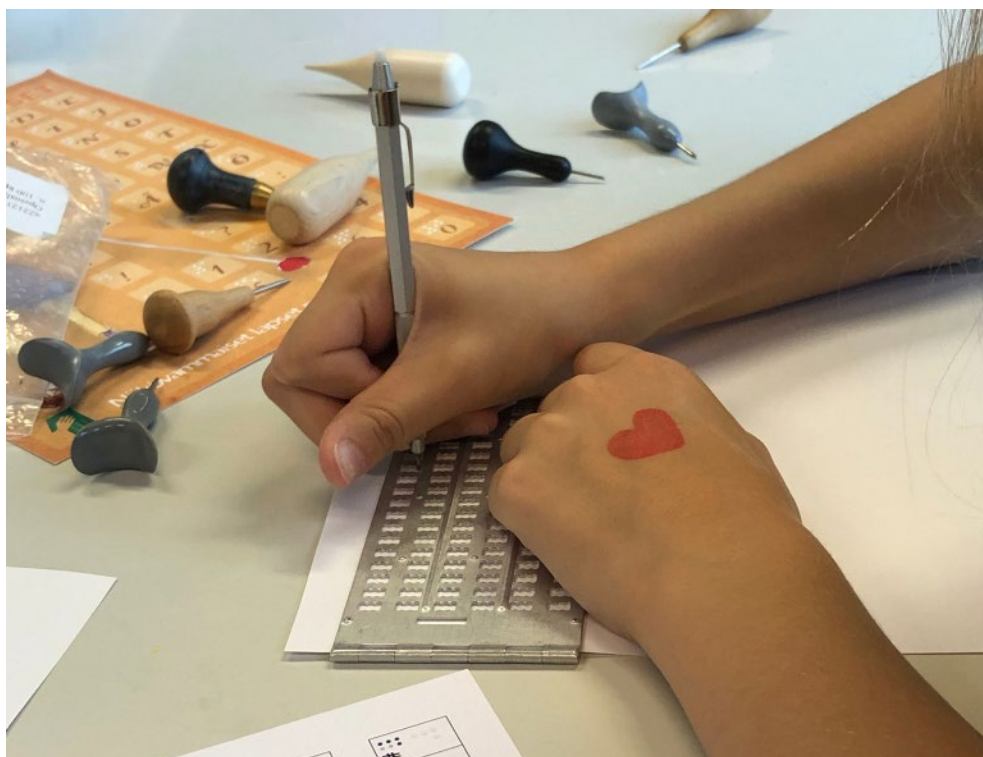
Näköratojen sairauksien osuus uusista rekisteröinneistä nousi aluksi vuodesta 1983 alkaen ollen vuonna 1994 lähellä 9 %. Tämän jälkeen näköratojen sairauksien osuus on kääntynyt laskuun. Matalin lukema oli vuonna 2023 1,4 %, osuus vuonna 2024 on 2 %.

Verkkokalvon perinnöllisten rappeumien osuus on laskenut vuoden 1983 10,4 %:sta alimmaksi vuonna 2018, 2,1 %. Viimeiset viisi vuotta määrä on ollut keskimäärin 2,8 %, vuonna 2024 osuus on 2,6 %.

Diagnoosi ikäryhmittäin

Lasten ja nuorten (0–17-vuotiaiden) näkövammojen diagnooseja hallitsevat näkö-
ratojen sairauksien ryhmä 26,5 % sekä synnynnäiset kehityshäiriöt 23,3 %. Seuraavina tulevat tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys 10,8 %, verkkokalvon perinnölliset rappeumat 8,4 %, näkökentän kaventumat yms. 6,8 %, albinismi 5,6 %, karsastus ja muut silmien yhteisnäön sairaudet 3,4 %, valontaitto yms. sairaudet 2,8 %, keskosen verkkokalvosairaus (ROP) 2,2 % sekä tarkemmin määrittämätön sokeus 2,8 %. Näköratojen sairauksien sekä synnynnäisten kehityshäiriöiden osuudet uusien ilmoitusten joukossa on vaihdellut runsaasti tässä ikäryhmässä. Vuonna 2024 osuus näköratojen sairauksista on 19,4 % ja synnynnäisten kehityshäiriöiden osuus 6,5 %. Verkkokalvon perinnöllisiä rappeutumia uusista on 19,4 %.

(Kuvio 8, taulukko 6).

TAULUKKO 6. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN (0-17 V.) NÄKÖVAMMADIAGNOOSIT, lukumäärä, %-jakauma, prevalenssi ja insidenssi 100 000 henkilöä kohden, kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

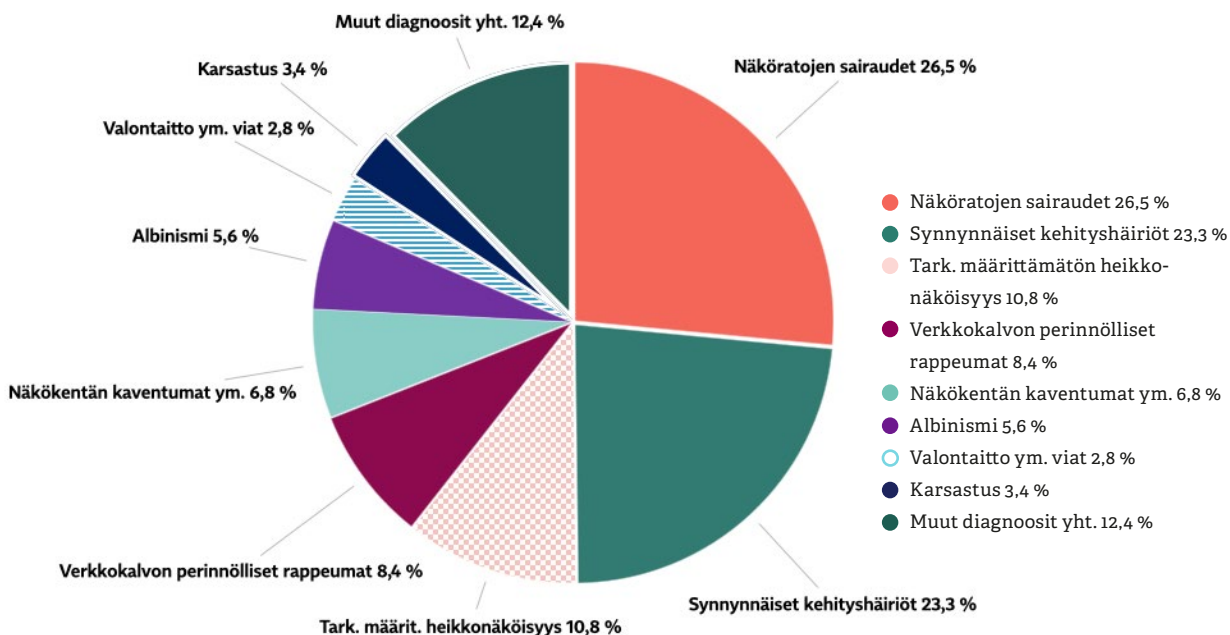
TAULUKKO 6 Koodi ja diagnosoiryhmä tai yksittäinen diagnoosi (ICD9+)	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024			Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	lkävak. prevalenssi	Lkm	%	Insidenssi
377 NÄKÖRATOJEN SAIRAUDET	132	26,5	13,0	6	19,4	0,6
• 377.7 Näkökeskuksen sairaudet	63	12,7	6,2	2	6,5	0,2
• 377.1 Näköhermon surkastuminen	39	7,8	3,8	2	6,5	0,2
Muut näköratojen sairaudet	30	6,0	3,0	2	6,5	0,2
743 SYNNYNNÄISET KEHITYSHÄIRIÖT	116	23,3	11,4	2	6,5	0,2
• 743.5 Silmän takaosan synnynnäiset kehityshäiriöt	34	6,8	3,4	1	3,2	0,1
• 743.7 Näköratojen synnynnäiset kehityshäiriöt	22	4,4	2,2	0	0,0	0,0
• 743.3 Synnynnäinen harmaakalhi	18	3,6	1,8	0	0,0	0,0
Muut synnynnäiset kehityshäiriöt	42	8,4	4,1	1	3,2	0,1
362.7 Verkkokalvon perinnölliset rappeumat	42	8,4	4,1	6	19,4	0,6
368.00 Tarkemmin määrittelemätön heikkonäköisyys (Amblyopia)	54	10,8	5,3	7	22,6	0,7
367 Valontaitto ym. viat	14	2,8	1,4	1	3,2	0,1
362.21 Keskosen verkkokalvosairaus (ROP, retinopathia praematuritatis)	11	2,2	1,1	1	3,2	0,1
270 Albinismi	28	5,6	2,8	0	0,0	0,0
368.4+ Näkökentän kaventumat ym.	34	6,8	3,4	3	9,7	0,3
379.5 Silmävärve (Nystagmus)	1	0,2	0,1	0	0,0	0,0
360.21 Patologinen likitaitteisuus	7	1,4	0,7	0	0,0	0,0
378 Karsastus ja muut silmien yhteisnäön sairaudet	17	3,4	1,7	1	3,2	0,1
Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla.						

TAULUKKO 6 JATKUU

TAULUKKO 6 Koodi ja diagnosiryhmä tai yksittäinen diagnoosi (ICD9+)	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024			Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	lkävak. prevalenssi	Lkm	%	Insi- denssi
363 Suonikalvon sairaudet	3	0,6	0,3	1	3,2	0,1
369 Tarkemmin määrittämät. sokeus	14	2,8	1,4	1	3,2	0,1
Kaikki muut diagnoosit	25	5,0	2,5	2	6,5	0,2
Yhteensä	498	100,0	49,1	31	100,0	3,0

Näkövammarekisterin tilastot 2024

KUVIO 8. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN LASTEN JA NUORTEN (0-17 V.) YLEISIMMÄT NÄKÖVAMMADIAGNOOSIT, kaikki rekisteröidyt vuonna 2024.

N = 498

Näkövammarekisterin vuositilastot 2024

Työikäisten (18–64-vuotiaat) yleisin näkövammaan diagnosoisiryhmä on verkkokalvon perinnölliset rappeumat, jonka osuus on 20,8 %. Näkörajojen sairauksien osuus on 20,3 %, synnyntäisten kehityshäiriöiden osuus 13,4 %, tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys (amblyopia) 5,5 %, näkökentän kaventumat yms. 3,5 %, patologinen likitaitteisuus 3,4 %, glaukooma 2,6 %, suonikalvon sairaudet 2,6 % ja diabeettinen retinopatia 2,2 %. Uusien ilmoitusten joukossa on eniten verkkokalvon perinnöllisten rappeumien 20,9 %, tarkemmin määrittämättömän heikkonäköisyyden 15,8 %, patologisen likitaitteisuuden 15,1 % ja näkörajojen sairauksien 8,6 % vuoksi näkövammautuneita. Uusista ilmoituksista diabeettisen retinopatian osuus on 5,8 %, sarveiskalvon sairauksien osuus 5,8 % ja glaukooman 2,9 %. (Taulukko 7, kuvio 9).

Työikäisten yleisin näkövammaan diagnosoisiryhmä on verkkokalvon perinnölliset rappeumat.

TAULUKKO 7. TYÖIKÄISTEN (18-64 V.) REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN NÄKÖVAMMADIAGNOOSIT. Lukumäärä, %-jakauma, prevalenssi ja insidenssi 100 000 henkilöä kohden. Kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

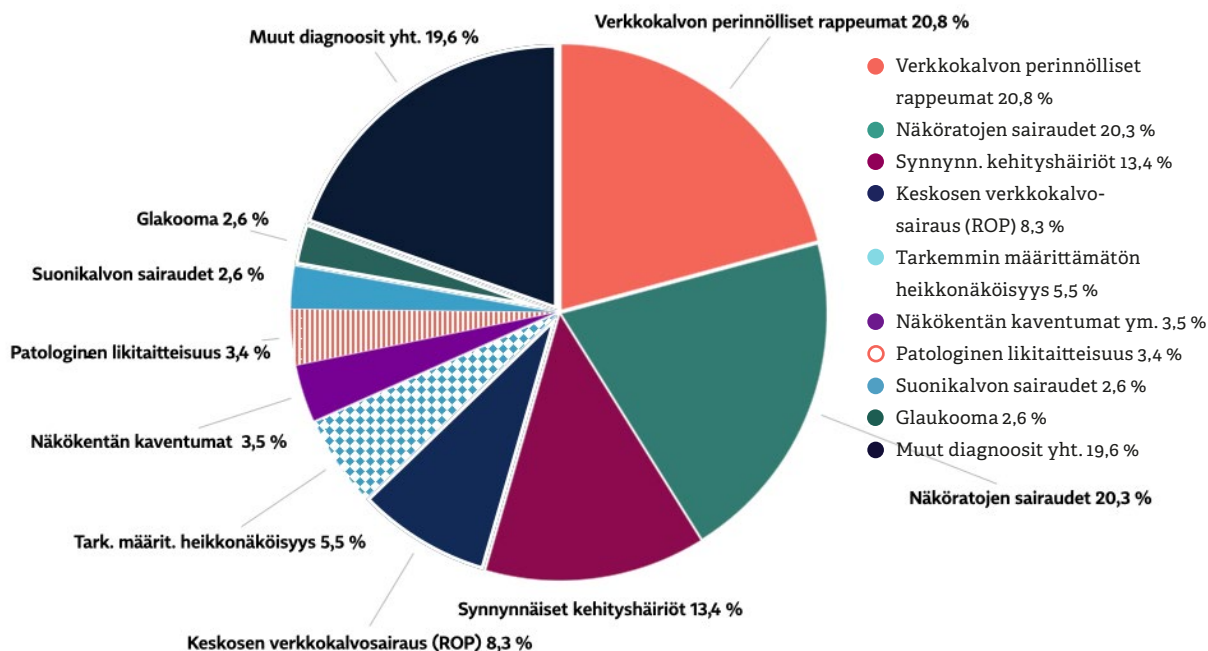
TAULUKKO 7	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024			Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	Ikävak. prevalenssi	Lkm	%	Insidenssi
362.7 Verkkokalvon perinnölliset rappeumat	967	20,8	29,4	29	20,9	0,9
377 NÄKÖRATOJEN SAIRAUDET	945	20,3	28,7	12	8,6	0,4
• 377.1 Näköhermon surkastuminen	503	10,8	15,3	7	5,0	0,2
• 377.7 Näkökeskuksen sairaudet	255	5,5	7,7	0	0,0	0,0
• 377.3 Näköhermon tulehdus	105	2,3	3,2	1	0,7	0,0
Muut näkörajojen ei-synnynt. sairaud.	82	1,8	2,5	4	2,9	0,1
Taulukko jatkuu seuraavalla sivulla.						

TAULUKKO 7 JATKUU

TAULUKKO 7	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024			Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	Ikävak. preva- lenssi	Lkm	%	Insi- denssi
743 SYNNYNNÄISET KEHITYSHÄIRIÖT	622	13,4	18,9	0	0,0	0,0
• 743.3 Synnynnäinen harmaakaihi	168	3,6	5,1	0	0,0	0,0
• 743.5 Silmän takaosan synnynnäiset kehityshäiriöt	160	3,4	4,9	0	0,0	0,0
• 743.7 Näköratojen synnynnäiset kehityshäiriöt	140	3,0	4,3	0	0,0	0,0
Muut synnynnäiset kehityshäiriöt	154	3,3	4,7	0	0,0	0,0
368.00 Tark. määrittelem. heikkonäk.	386	5,5	7,8	22	15,8	0,7
362.0 Diabeettinen retinopatia	257	2,2	3,1	8	5,8	0,2
362.21 Keskosien verkkokalvosairaus (ROP. retinopathia praematuritatis)	102	8,3	11,7	2	1,4	0,1
365 Glaukooma	120	2,6	3,6	4	2,9	0,1
363 Suonikalvon sairaudet	121	2,6	3,7	3	2,2	0,1
368.4+ Näkökentän kaventumat yms	165	3,5	5,0	0	0,0	0,0
360.21 Patologinen likitaitteisuus	159	3,4	4,8	21	15,1	0,6
379.5 Silmävärve (nystagmus)	86	1,8	2,6	0	0,0	0,0
369 Tarkemmin määrittämätön sokeus	112	2,4	3,4	0	0,0	0,0
370–371 Sarveiskalvon sairaudet	37	0,8	1,1	8	5,8	0,2
270 Albinismi	81	1,7	2,5	4	2,9	0,1
361 Verkkokalvon irtoaminen	56	1,2	1,7	2	1,4	0,1
364 Värikalvon ja sädekehän sairaudet	68	1,5	2,1	0	0,0	0,0
362.50–52 Silmänpohjan rappeuma (AMD)	41	0,9	1,2	1	0,7	0,0
Kaikki muut diagnoosit	331	7,1	10,0	23	16,5	0,7
Yhteensä	4 656	100,0	141,4	139	100,0	4,2

Näkövammarekisterin tilastot 2024

KUVIO 9. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN TYÖIKÄISTEN (18-64 V.) YLEISIMMÄT NÄKÖVAMMADIAGNOOSIT, kaikki rekisteröidyt vuonna 2024.

N = 4656
Näkövammarekisterin vuositilastot 2024

Ikääntyneiden (65 vuotta täyttäneiden) ylivoimaisesti yleisin näkövamma-diagnoosi on silmänpohjan rappeuma (AMD), joka kattaa 57,5 % kaikista diagnooseista. Seuraavina tulevat glaukooma 11,5 %, näkörajojen sairaudet 6,4 %, verkkokalvon perinnölliset rappeumat 2,6 %, verkkokalvon reikä 2,5 % ja tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys 2,4 %. Uusien vuonna 2024 rekisteröityjen osalta silmänpohjan rappeuman osuus on 72 %, glaukooman osuus 14,7 %, näkökentän kaventumien yms. osuus 2 % ja tarkemmin määrittämättömän heikkonäköisyyden osuus 1,7 % (taulukko 8, kuvio 10).

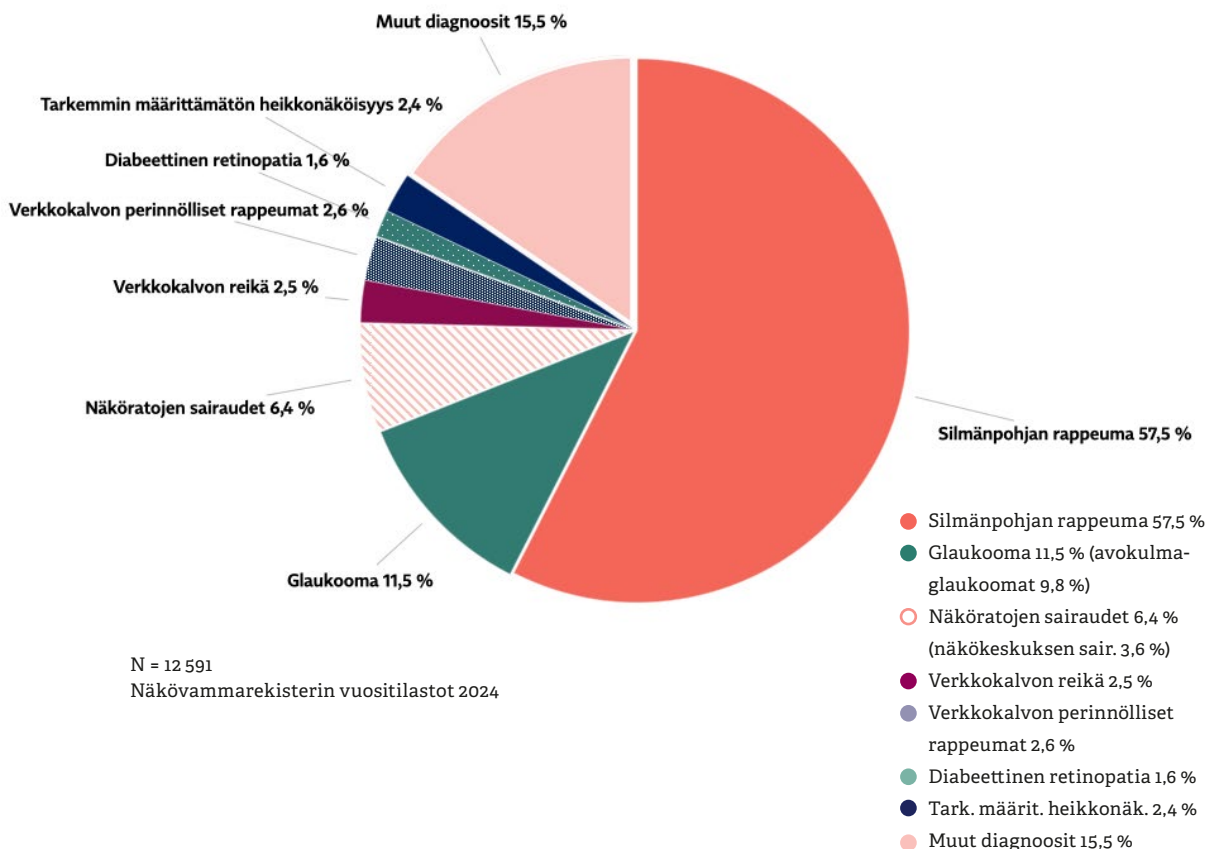
Ikääntyneiden ylivoimaisesti yleisin näkövamma-diagnoosi on silmänpohjan rappeuma (AMD).

TAULUKKO 8. IKÄÄNTYNEIDEN (YLI 65-V.) REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN NÄKÖVAMMADIAGNOOSIT. Lukumäärä, %-jakauma, prevalenssi ja insidenssi 100 000 henkilöä kohden, kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

TAULUKKO 8 Koodi ja diagnosiryhmä tai yksittäinen diagnoosi	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024			Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	Ikävak. prevalenssi	Lkm	%	Insidenssi
362.50-52 Silmänpohjan rappeuma (AMD)	7 241	57,5	544,9	1160	72,0	87,3
365 GLAUKOOMA	1 444	11,5	108,7	237	14,7	17,8
• 365.1. 365.52 Avokulmaglaukoomat	1 236	9,8	93,0	136	8,4	10,2
– joista 365.52 Glaucoma capsulare	385	3,1	29,0	70	4,3	5,3
Muut glaukoomat	208	1,7	15,7	31	1,9	2,3
362.7 Verkkokalvon perinnölliset rappeumat	325	2,6	24,5	19	1,2	1,4
377 NÄKÖRATOJEN SAIRAUDET	804	6,4	60,5	11	0,7	0,8
• 377.1 Näköhermon surkastuminen	165	1,3	12,4	9	0,6	0,7
• 377.7 Näkökeskuksen sairaudet	450	3,6	33,9	17	1,1	1,3
Muut näköratojen sairaudet	194	1,5	14,6	5	0,3	0,4
360.21 Patologinen likitaitteisuus	59	0,5	4,4	1	0,1	0,1
362.0 Diabeettinen retinopatia	196	1,6	14,7	11	0,7	0,8
368.00 Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys (Amblyopia)	298	2,4	22,4	27	1,7	2,0
370–371 Sarveiskalvon sairaudet	179	1,4	13,5	7	0,4	0,5
368.4+ Näkökentän kaventumat yms	180	1,4	13,5	32	2,0	2,4
362.54 Verkkokalvon reikä	315	2,5	23,7	16	1,0	1,2
362.3 Verkkokalvon verisuonitukos	201	1,6	15,1	21	1,3	1,6
363 Suonikalvon sairaudet	108	0,9	8,1	3	0,2	0,2
Kaikki muut diagnoosit	881	7,0	66,3	53	3,3	4,0
Yhteensä	12 591	100,0	947,5	1 612	100,0	121,3

Näkövammarekisterin tilastot 2024

KUVIO 10. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN IKÄÄNTYNEIDEN (YLI 65-V.) YLEISIMMÄT NÄKÖVAMMADIAGNOOSIT, kaikki rekisteröidyt vuonna 2024.

2.4 Näkövammaisuuden vaikeusaste

Rekisteri käyttää näkövammojen vaikeusasteen luokittelussa WHO:n suosituksia. Luokittelua on täydennetty heikkonäköisten ryhmässä esiintyvällä luokalla ”Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys” (amblyopia) ja sokeiden ryhmässä luokalla ”Tarkemmin määrittämätön sokeus” (amaurosis).

Taulukossa 9 ja kuviossa 11 esitetään rekisteröityjen jakautuma näkövammaisuuden vaikeusasteen mukaan. Ikääntyneiden näkövammat ovat lievempiä kuin lasten, nuorten ja työikäisten näkövammat. Koska rekisteröidyistä enemmän kuin kaksi kolmasosaa on 65 vuotta täyttäneitä, hallitsevat heikkonäköisten tiedot jakaumaa. Sokeiksi luokiteltuja on vähemmän ja erityisesti täydellinen sokeus on Suomessa harvinaista.

Rekisteröidyistä henkilöistä heikkonäköisiä on 75,2 % ja sokeita 19,9 %. Rekisteröidyistä 4,9 % kuuluu luokkaan 'vaikeusaste määrittämättä'.

TAULUKKO 9. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN NÄKÖVAMMAN VAIKEUSASTE WHO:N MÄÄRITELMÄN JA LUOKITUKSEN MUKAAN. Lukumäärä, %-jakauma, vakioimaton sekä ikä- ja sukupuolivakioitu prevalenssi ja insidenssi 100 000 henkeä kohden, kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

TAULUKKO 9	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024				Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	Vakioimaton preval.	Vakioitu preval.	Lkm	%	Vakioimaton insid.
Heikkonäköiset yhteensä	13 343	75,2	228,07	246,59	1 562	87,7	27,64
• 1. Heikkonäköinen	11 017	62,1	195,48	211,64	1 398	78,5	24,80
• 2. Vaikeasti heikkonäköinen	1 837	10,4	32,59	34,95	160	9,0	2,84
• Tarkemmin määrittäm.heikkon.	489	2,8	8,68	8,68	4	0,2	0,07
Sokeat yhteensä	3 532	19,9	61,66	63,72	196	11,0	3,48
• 3. Syvästi heikkonäköinen	1 685	9,5	29,90	31,46	122	6,8	2,16
• 4. Lähes sokea	1 424	8,0	25,27	25,81	67	3,8	1,19
• 5. Täysin sokea	366	2,1	6,49	6,46	7	0,4	0,12
• Tarkemmin määrittämät. sokea	57	0,3	1,01	1,01	0	0,0	0,00
9. Vaikeusaste määrittämättä	870	4,9	15,44	16,10	24	1,3	0,43
Yhteensä	17 745	100,0	314,85	336,38	1 782	100,0	31,62

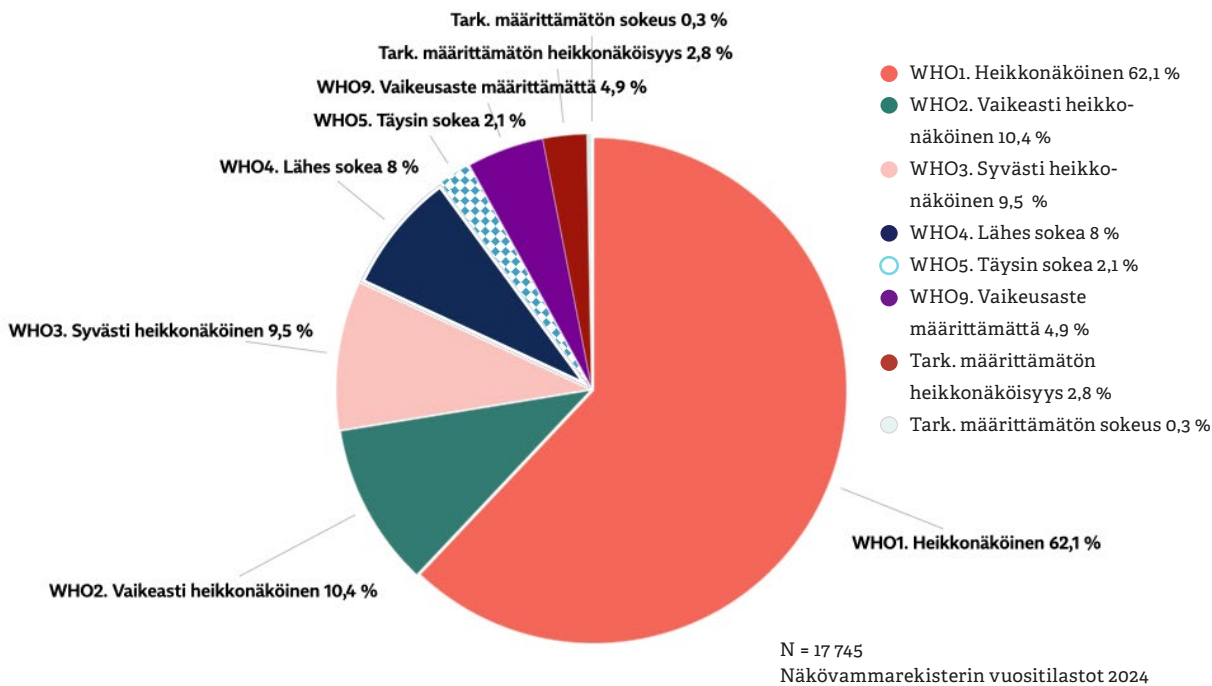
Näkövammarekisterin tilastot 2024

Lievimmin näkövammautuneiden, WHO-luokkaan 1 kuuluvien heikkonäköisten osuus on 62,1 % ja vaikeasti heikkonäköisten (WHO-luokka 2) osuus 10,4 %. Luokka tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys on 2,8 %. Sokeisiin luokiteltavista ryhmistä syvästi heikkonäköisten (WHO-luokka 3) osuus on 9,5 % ja lähes sokeiden (WHO-luokka 4) osuus 8 %. Täysin sokeita (WHO-luokka 5) on 2,1 %. Rekisteröidyistä alle puoli prosenttia kuuluu luokkaan 'tarkemmin määrittämätön sokea'.

Uusista vuonna 2024 rekisteröidyistä suuri enemmistö (87,7 %) on heikkonäköisiä. Erityisesti WHO1-luokkaan kuuluvien, lievimmän näkövammautuneiden osuus (78,5 %) uusista on suuri. WHO-luokkaan 2 kuuluvien, vaikeasti heikkonäköisten osuus uusista on 9 %. Sokeita on uusien joukossa yhteensä 11 %, heistä syvästi heikkonäköisiä (WHO3-luokka) on 6,8 % ja lähes sokeita (WHO4-luokka) 3,8 %. Täysin sokeiden (WHO5-luokka) osuus uusista ilmoituksista on 0,4 %.

KUVIO 11. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN NÄKÖVAMMAN VAIKEUSASTE WHO:N LUOKITUKSEN MUKAAN, kaikki rekisteröidyt vuonna 2024.

Lähinäkö otettiin mukaan näkövammaisuuden määrittelyyn vuonna 2023. Mikäli lähinäön tarkkuus on alle 0.3 henkilö on näkövammaisen. Näkövammarekisterin luokituksessa henkilö on silloin heikkonäköinen ja kuuluu WHO-luokkaan 1. Vuonna 2024 uusista ilmoituksista 16 % on ilmoitettu näkövammarekisteriin heikon lähinäön perusteella.

2.5 Vammautumisikä

Rekisteriin tallennetaan myös vuosi, jolloin vammautumisen aiheuttanut sairaus on johtanut näkövammaisuuteen tai jolloin näkövamma on syntynyt tai todettu. Tästä lasketaan vammautumisikä. Näkövamma kehittyy usein pitkähkön ajan kuluessa, joten usein on vaikeaa määrittää täsmällisesti vuotta, jolloin henkilö on näkövammautunut. Tästä syystä 40 %:lta rekisteröityjä puuttuu tieto näkövammautumisen ajankohdasta.

Taulukossa 10 vammautumisikä esitetään viiteen ryhmään jaoteltuna. Syntymästään asti näkövammaisena olleet henkilöt on eroteltu omaksi ryhmäkseen, heidän osuutensa on 9,7 %. Lapsuus- ja nuoruusiässä (1–17-vuotiaana) näkövammautuneita on 5 %, 18–39-vuotiaana 6,5 %, 40–64-vuotiaana 9,8 %. Suurin ryhmä ovat yli 65-vuotiaat, heidän osuutensa on 29,1 %.

Vuonna 2024 rekisteriin ilmoitetuista uusista näkövammaisista 65-vuotiaana tai myöhemmin näkövammautuneita on 40,3 % ja 40–64-vuotiaana näkövammautuneita 2 %. Kaikissa muissa ikäryhmissä osuus on alle 1 %. Uusista rekisteröidyistä 56,1 %:lla vammautumisikä ei ole tiedossa.

Syntymästään asti näkövammaisena olleet henkilöt on eroteltu omaksi ryhmäkseen, heidän osuutensa on 9,7 %. Lapsuus- ja nuoruusiässä näkövammautuneita on 5 %.

TAULUKKO 10. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN VAMMAUTUMISIKÄ. Lukumäärä, %-osuus, vakioimaton sekä ikä- ja sukupuoli vakioitu prevalenssi sekä vakioimaton insidenssi 100 000 henkeä kohden, kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

TAULUKKO 10	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024				Uudet rekisteröidyt 2024		
	Vammautumisikäryhmä	Lkm	%	Vakioimaton preval.	Vakioitu preval.	Lkm	%
Syntymävamma	1 724	9,7	30,59	30,82	4	0,2	0,07
1 – 17 v	879	5,0	15,60	15,62	15	0,8	0,27
18 – 39 v	1 160	6,5	20,58	20,56	9	0,5	0,16
40 – 64 v	1 735	9,8	30,78	31,21	36	2,0	0,64
65 v+	5 158	29,1	91,52	101,53	718	40,3	12,74
Ei ilmoitettu	7 090	40,0	125,80	134,69	1 000	56,1	17,74
Yhteensä	17 745	100,0	314,85	334,43	1 782	100,0	31,62

Näkövammarekisterin tilastot 2024

2.6 Äidinkieli

Rekisteröityjen äidinkielijakauma on *taulukossa 11*. Rekisteröidyt näkövammaiset puhuvat kaikkiaan 68 kieltä. Suomenkielisiä on kaikista rekisteröidyistä 89,5 % ja ruotsinkielisiä 5,8 %. Näiden kahden hallitsevan kieliryhmän jälkeen suurin ryhmä on venäjänkieliset, johon kuuluu 0,8 % rekisteröidyistä. Kotimaisiin kieliin kuuluvaa saamen kieltä (pohjoissaamea) puhuvia on 9 henkilöä.

TAULUKKO 11. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN ÄIDINKIELI. Lukumäärä, %-jakauma, vakioimaton prevalenssi ja vakioimaton insidenssi 100 000 henkeä kohden, kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

Äidinkieli	Kaikki rekisteröidyt 31.12.2024			Uudet rekisteröidyt 2024		
	Lkm	%	Vakioimaton preval.	Lkm	%	Vakioimaton insid.
1. suomi	15 883	89,5	281,8	1 600	89,8	28,4
2. ruotsi	1 032	5,8	18,3	116	6,5	2,1
3. saame	9	0,0	0,2	0	0,0	0,0
4. venäjä	137	0,8	2,4	21	1,2	0,4
0. muu tai ei tietoa	648	3,9	12,1	45	2,5	0,8
Yhteensä	17 745	100,0	314,9	1 782	100,0	31,6

Näkövammarekisterin tilastot 2024

Taulukossa 12 on lueteltu 20 suurinta kieliryhmää, joita rekisteröidyt näkövammaiset Suomessa puhuvat. Edellä lueteltujen kolmen kotimaisen ja venäjän jälkeen tulevat seuraavat kielet (suluissa lkm): arabia (101), viro (60), somali (51), englanti (38), kurdi (38), turkki (18), farsi (18), albania (17), ukraina (17), vietnam (14), espanja (11), kiina (10), saksa (10), romania (10), bosnia (9) ja bulgaria (9). Lisäksi on 38 muuta kieltä, joita puhuu 1-7 rekisteröityä henkilöä. Ryhmään ”muu/tuntematon” kieli kuuluu 70 henkilöä.

Uusien vuonna 2024 rekisteriin ilmoitettujen äidinkielijakauma noudattaa kaikkien rekisteröityjen jakautumaa. Suomenkielisten osuus on 89,8 %, ruotsinkielisten 6,5 % ja venäjänkielisten 1,2 %. Uusista ilmoituksista seuraavaksi eniten on arabiaa (8), viroa (5) ja ukrainaa (5) puhuvia näkövammaisia.

TAULUKKO 12. REKISTERÖITYJEN NÄKÖVAMMAISTEN KIELI, 20 SUURINTA KIELIRYHMÄÄ. Kielet lukumääräjärjestyksessä, kaikki rekisteröidyt sekä uudet rekisteröidyt vuonna 2024.

TAULUKKO 12			
		Kaikki	Uudet
Kieli		lkm	lkm
fi	suomi	15 883	1 600
sv	ruotsi	1 032	116
ru	venäjä	137	21
ar	arabia	101	8
et	viro	60	5
so	somali	51	1
en	englanti	38	1
ku	kurdi	38	3
tr	turkki	19	2
fa	farsi	18	1
sq	albania	17	0
uk	ukraina	17	5
vi	vietnam	14	2
es	espanja	11	0
zh	kiina	10	1
de	saksa	10	2
ro	romania	10	0
se	pohjoissaame	9	1
bs	bosnia	9	0
bg	bulgaria	9	1

Näkövammarekisterin tilastot 2024

3. Näkövammarekisterin yhteystiedot ja näkövammarekisteri-ilmoituksen tekeminen

KÄYNTIOSOITE: Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus Iiris, Marjanimentie 74 Itäkeskus, 00930 Helsinki

POSTIOSOITE: Näkövammarekisteri, PL 63, 00030 IIRIS

PUHELIN: 09 396 041 (keskus)

TUTKIMUSLUVAT sekä tutkimusyhteistyö lääketieteen aloilla sekä yhteydet sairaaloihin ja silmälääkärikuntaan: Vastaava lääkäri Hannele Uusitalo-Järvinen, silmätautien erikoislääkäri.

REKISTERIN TILASTOT, tietosuoja ja tutkimusyhteistyö muun kuin lääketieteen aloilla: Tutkimuspäällikkö Ulla Hannula, ulla.hannula@nakovammaistenliitto.fi

SALATTU TURVAPOSTI-YHTEYS sähköisiä näkövammarekisteri-ilmoituksia varten: <https://www.turvaposti.fi/viesti/nakovammarekisteri@nakovammaistenliitto.fi>.

Näkövammarekisteri-ilmoituksen tekeminen ja lähettäminen

- Tulosta ilmoituslomake verkosta tai tilaa se maksutta Näkövammarekisteristä www.nakovammaistenliitto.fi/fi/nakovammarekisteri
- Täytä lomake
- Lähetä lomake näkövammarekisteriin sähköisesti Turvapostilla tai kirjeellä lomakkeella olevaan palautusosoitteeseen. Postimaksua ei tarvita, jos käytät rekisteristä tilattavaa palautuskuorta.

1. Henkilö- tiedot	Henkilötunnus	
	Sukunimi	Etunimet
2. Diagnoosi	Näkövamma aiheuttaneet diagnoosit. Kohtaan 1 välitön näkövamma syy, eli se sairaus, joka on aiheuttanut näkövammaisuuden. Kohtiin 2-4 näkövammaan myötävaikuttaneet sairaudet. 1. 2. 3. 4.	
3. Lisä- vammat tai pitkäaikais- sairaudet	☐ Muu vamma tai sairaus, mikä? ☐ Ei tietoa	
4. Etiologia	☐ Ei tietoa etiologiasta Etiologia tiedossa, mikä? <input type="text"/>	
5. Vammaisuu- den kesto	Milloin näkövammautunut <input type="text"/> <input type="text"/> Kuukausi Vuosi Ei tietoa	
6. Näön- tarkkuus	OIKEA SILMÄ Näön- tarkkuus: <input type="text"/> ☐ Ei tietoa	VASEN SILMÄ Näön- tarkkuus: <input type="text"/> ☐ Ei tietoa
7. Lähinäkö	Lähinäön- tarkkuus: <input type="text"/> ☐ Ei tietoa	
8. Näkökenttä	OIKEA SILMÄ Näkökentän halkaisija ☐ Alle 20° ☐ Ei tietoa ☐ Alle 10°	VASEN SILMÄ Näkökentän halkaisija ☐ Alle 20° ☐ Ei tietoa ☐ Alle 10°
9. Ilmoittaja	Aika ja paikka ☐ Sairaala tai vastaava Allekirjoitus ja nimenselvitys ☐ Yksityisvastaanotto Toimipaikan osoite SV-numero	
Lisätietoja		

nakovammaistenliitto.fi